

PLA DE TRANSICIÓ
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A SECUNDARIA

DELS COL·LEGIS DE PRIMÀRIA
CEIP José Mollà i CEIP Vicent Rius
AL CENTRE DE SECUNDÀRIA
IES Sivera Font

Contingut

I.	JUSTIFICACIÓ. MARC NORMATIU.....	2
II.	ACTUACIONS	3
III.	FINALITAT. PRINCIPIS.	5
IV.	IDENTIFICACIÓ DE NECESSITATS:	5
IV.1.	Progressió curricular. Anàlisi de la continuïtat curricular	6
IV.2.	Desenvolupament Acció Tutorial i de l'Atenció a la diversitat.....	6
IV.3.	Convergència de la gestió de la convivència i la resolució conflictes	6
V.	CONVERGÈNCIA METODOLÒGICA	8
V.1.	Línies metodològiques bàsiques per assegurar la seua continuïtat en el tractament curricular.	8
V.2.	Progressió curricular. Anàlisi de la continuïtat curricular. Proposta de pluja d'idees, reflexions i consideracions sobre l'educació més immediata.	8
V.3.	Anàlisis de la convergència metodològica per àrees instrumentals.	11
VI.	MECANISMES DE COL·LABORACIÓ CENTRES – FAMÍLIES.....	27
VII.	MECANISMES DE COORDINACIÓ AMB ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPOR EDUCATIU (NESE).	27
VIII.	MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ.....	28
IX.	ANNEXOS	29
	ANNEX A.- Programa de desenrotllament competencial.....	29
	ANNEX B.- Programa d'assessorament i formació a les famílies.....	30
	ANNEX C.- Programa d'acollida al centre d'ESO.....	31
	C.1. Programa d'activitats de la tutoria de 1r ESO (1r trimestre).....	31
	C.2. Programa "UN DIA A L'IES" (UDAI).....	33
	ANNEX D.- Servei de mediació en primària.....	34
	ANNEX E.- Documents per al transvasament d'informació.	37
	ANNEX F. -Quadre resum d'actuacions.	50
	ANNEX G.- Enquesta d'avaluació	52

I. JUSTIFICACIÓ. MARC NORMATIU.

Aquest Pla de Transició entre les etapes d'Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria, del **CEIP José Mollà** i **CEIP Vicent Rius** a l'**IES Sivera Font** de Canals és la consecució natural del que s'ha realitzat durant molts anys entre els mateixos centres amb un intercanvi d'informació sobre alumnes, grups i hàbits de treball.

Tractarà per tant de protocol·litzar esta recollida d'informació, millorant la comunicació entre els centres, la formació de les famílies, la metodologia del treball docent, etc. i tindrà com objectiu **aconseguir una adaptació**, amb garanties d'èxit, dels alumnes de sisè en trànsit a la secundària obligatòria.

Cal dir que, si bé aquest pla ha de tenir un progressió anual, les seues actuacions seran visualitzades entre els mesos d'abril i el mes de novembre de dos cursos consecutius.

Aquest Pla de Transició queda regulat a **l'ORDE 46/2011, de 8 de juny**, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana.

II. ACTUACIONS

En l'orde que regula este pla de transició, determina els membres que formen l'equip de transició així com les actuacions a realitzar de manera orientativa.

Els membres que han format l'equip de transició són:

- a) Caps d'Estudi dels tres centres.
- b) Orientador de l'IES i els Orientador del Gabinet Psicopedagògic Municipal de Canals que atenen les dues escoles adscrites al nostre institut.
- c) Coordinador de Secundària
- d) Mestres especialistes de Pedagogia Terapèutica del tres centres.
- e) Caps de Departaments de les assignatures instrumentals de Secundària.
- f) Tutors de 6é de Primària de les dues escoles
- g) Tutors de 1r ESO

Les actuacions realitzades són:

Després de la primera reunió per a la constitució de l'Equip de Transició el dia 28 de setembre de 2011, s'estableix el **calendari de reunions**, la graella amb **el guió** dels diferents apartats que ha de contenir el Pla i es **constitueixen de les diferents comissions** de treballs. El calendari d'actuacions ha estat el següent:

- a) 23 de novembre de 2011, corresponent al 1r Trimestre.
- b) 07 de març de 2012, corresponent al 2n Trimestre.
- c) 25 d'abril de 2012, corresponent al 3r Trimestre.
- d) 15 de maig de 2012, última sessió.
- e) 19 de novembre de 2012, reunió per a l'avaluació del pla i propostes de millora.

En aquestes reunions hem anat desenvolupant el Pla afavorint una coordinació eficaç amb les nostres escoles adscrites.

El Pla ha d'estar finalitzat al mes maig del 2012 per a la seua implantació el curs 2012/13. No obstant, considerem necessari anar introduint aquest curs 2011/2012, aspectes com la formació a les famílies, la coordinació entre tutors, els protocols d'alumnes amb suport educatiu, iniciar la formació en mediació i resolució de conflictes en Primària i desenvolupar el nostre projecte de UN DIA A L'IES.

Les actuacions que d'este pla es puguem derivar incidiran en aspectes organitzatius, de funcionament i formatius dirigits al tercer cicle de l'Educació Primària, al primer i segon curs de l'Educació Secundària Obligatòria, així com als membres de la comunitat educativa implicats en el procés de transició entre etapes.

DISTRIBUCIÓ D'ACTUACIONS PER L'ELABORACIÓ DEL PLA DE TRANSICIÓ

			RESPONSABLE		
		CONTINGUT	J. Mollá	V. Rius	S. Font
1.	JUSTIFICACIÓ	PER QUÈ I A QUI VA DIRIGIT			Director
2.	MARC NORMATIU	LEGISLACIÓ			Director
3.	FINALITAT. PRINCIPIIS	PER A QUÉ			Director
4.	IDENTIFICACIÓ DE NECESSITATS: • Alumnat • Professors • Famílies	a) Progressió curricular. Anàlisi de la continuïtat curricular	Tutors	Tutors	Tutors Cap dep. Inst.
		b) Desenvolupament Acció Tutorial i de l'Atenció a la diversitat	PT/Orientador	PT/Orientador	PT/Orientador
		c) Convergència de la gestió de la convivència i la resolució conflictes	Cap d'estudis	Cap d'estudis	Coord. ESO Cap d'estudis
5.	CONVERGÈNCIA METODOLÒGICA	a) Línies metodològiques bàsiques per assegurar la seua continuïtat en el tractament curricular. b) Prova final i inici d'etapa.	Tutors	Tutors	Tutors Cap dep. Inst.
		MECANISMES DE ...			
6.	...COL·LABORACIÓ CENTRES-FAMÍLIES	a) Actuacions i mecanismes de col·laboració	Cap d'estudis Orientador	Cap d'estudis Orientador	Cap d'estudis Orientador
7.	...COORDINACIÓ ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU (NESE)	NESE: suport educatiu, específiques i de compensació			
		a) Transvasament d'informació, calendari de reunions, documentació, ...	PT/Orientador	PT/Orientador	PT/Orientador
8.	...SEGUIMENT I AVALUACIÓ	a) Mecanismes de seguiment i avaluació del pla	Equip directiu.	Equip directiu.	Equip directiu.
9.	ANNEXES				
	A) PROGRAMA DE DESENROTLLAMENT COMPETENCIAL		Cap d'estudis Orientador	Cap d'estudis Orientador	Cap d'estudis Orientador
	B) PROGRAMA D'ASSESSORAMENT I FORMACIÓ PER ALS PARES I MARES		Cap d'estudis Orientador	Cap d'estudis Orientador	Cap d'estudis Orientador
	C) PROGRAMA D'ACOLLIDA	a) PLA D'ACCIÓ TUTORIAL (PAT) b) PROJECTE "UN DIA A L'IES"			Coord. ESO Cap d'estudis Orientador
	D) SERVEI DE MEDIACIÓ PRIMÀRIA	a) Iniciar el Servei de Mediació en les Escoles			Coord. ESO Equip SEMISF
	E) DOCUMENTS PER A LA RECOLLIDA D'INFORMACIÓ		Cap d'estudis Orientador PT's	Cap d'estudis Orientador PT's	Cap d'estudis Orientador PT's

GRUPS DE TREBALL	A TRACTAR
Grup 1	Tutors / Caps dep. instrumentals
Grup 2	Caps d'estudis – Coord. ESO
Grup 3	Caps d'estudis – Orientadors
Grup 4	PT's – ORIENTADORS

La distribució de les tasques a les escoles és orientativa. Podran flexibilitzar els grup d'acord amb la seua idiosincràsia.

III. FINALITAT. PRINCIPIS.

L'objecte d'este pla és tipificar les actuacions en la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatoria, amb la finalitat de previndre el fracàs escolar que es produeix als primer cursos de l'ESO preparant als xiquets cap una adaptació idònia atenent tant al canvi d'etapa com de centre i respectant el seu moment maduratiu.

Els objectius que es projecten en el marc d'este pla, així com les mesures i actuacions concretes que se'n puguem desprendre, se sustentaran sobre els principis següents:

1. **L'atenció a la diversitat** de característiques i situacions personals de l'alumnat.
2. La **continuitat i la graduació** progressiva que hi ha en l'ensenyança bàsica.
3. La **capacitat de progressió** i canvi de tot l'alumnat, en el marc de la identificació de les seues necessitats educatives ordinàries i específiques.
4. La **prevenció de dificultats d'integració i adaptació** escolar, de creixement personal, afectiu, i específicament curricular.
5. L'**autonomia pedagògica** dels centres quant a l'organització i el funcionament més adequats a les característiques i necessitats del seu alumnat.
6. L'avaluació i la correcció de les deficiències detectades.

Els materials que el componen han estat elaborats des de la perspectiva de posar a disposició del professorat (responsables del pla en el centre de secundària que coordinen les actuacions, tutors de 6è de primària) una sèrie de documents pràctics i eficients que contribueixen a l'assoliment dels objectius dalt assenyalats.

IV. IDENTIFICACIÓ DE NECESSITATS:

La finalitat per afavorir una adaptació idònia al transit d'etapa suposa reflexionar en quines són les necessitats dels nostres alumnes, dels professors i de les famílies.

1. **Respecte a l'alumnat:** Haurem de considerar que el nivell maduratiu dels alumnes en el seu final d'etapa i inici de la següent és el mateix, i les exigències en secundària deuen seguir la línia de Primària però atenent a les característiques pròpies de la secundària i dels canvis que comporta: més matèries, més professors amb diferents formes d'impartir les seues classes, major llibertat que suposa més responsabilitat, més temps lliure a la vesprada que obliga seguir un horari d'estudi a casa supervisat amb més intensitat pels pares, etc.
2. **Respecte als Professors:** Hem de reflexionar sobre com establir una progressió curricular que garanteixca una continuïtat significativa dels nous continguts.
3. **Respecte amb les Famílies:** La confiança en la maduresa i responsabilitat dels seus fills fa que els pares no controlen la tasca diària d'estudi. Es necessari intensificar esta supervisió des de l'inici d'etapa. Serà una

Pla de transició

necessitat prioritària afavorir i millorar la preparació dels pares en com poden ajudar els seus fills en els estudis: com organitzar-se, planificar-se, tècniques d'estudi, etc.

IV.1. Progressió curricular. Anàlisi de la continuïtat curricular

Tots els professionals que ens dediquen a l'educació som conscients que les característiques i circumstàncies individuals que conformen un grup d'alumnes condiciona, al final d'etapa, el grau d'adquisició global de les seues capacitats i competències personals i curriculars.

Reflexionar i acordar sobre els continguts mínims necessaris que han d'assolir els alumnes al termini de l'etapa de Primària respecte a les àrees instrumentals segon el punt de partida i les exigències normatives a l'inici de l'etapa d'Educació Secundària. Aquestes mínims han de servir d'ancoratge progressiu dels continguts en les matèries de secundària.

Per aquest treball pot ser d'utilitat les referències normatives sobre mínims estatals i el currículum en la nostra comunitat, així com les nostres programacions didàctiques i les guies dels llibres de text que seguim.

IV.2. Desenvolupament Acció Tutorial i de l'Atenció a la diversitat

Aquest punt pretén establir unes mesures i unes activitats que faciliten l'acollida dels nous alumnes al nostre IES. La seua planificació es troba dins de les activitats de tutoria amb el grup d'alumnes de 1r d'ESO a l'inici de curs. (Veure Annex C)

IV.3. Convergència de la gestió de la convivència i la resolució conflictes

Aspectes a tractar:

- a) Anàlisi dels diferents RRI. Adequació, coherència i continuïtat entre les etapes.
- b) Reflexionar sobre com es solucionen els problemes de convivència i/o conducta dels alumnes tant en Primària com en Secundària. Procediment a seguir davant problemes típics, comunicació i citació a les famílies. Comissió de Convivència del Consell Escolar, la seua implicació i intervenció.
- c) Possibilitat de treballar les Normes de disciplina i de convivència que seguim des de l'IES durant el curs de 6é de Primària durant tot el curs. Anar introduint aquestes Normes també a les famílies.
- d) Línies bàsiques de com podem iniciar el Servei de Mediació SEMISF (servei de mediació de l'Institut Sivera Font) en Primària. Finalitat: Formació del professorat i dels alumnes sobre la mediació i les diferents tècniques de resolució de conflictes. Proposta de possible calendari d'aquesta formació, programa i responsables.

Seria convenient que:

- a) Els alumnes de 6é de primària coneguen les normes de convivència del centre de secundària, així com unes normes bàsiques de comportament.
- b) Els alumnes de 6é de primària coneguen els mecanismes que s'apliquen per resoldre conflictes mitjançant el servei de mediació SEMISF.

Pla de transició

- c) Els pares mantingueren la preocupació pels seus fills després d'acabar la primària i entren en l'educació secundària.

Per a la qual cosa es farà:

Respecte a l'alumnat:

- a) El tutors conscienciaran els seus alumnes de que a secundària hauran de comportar-se seguint les normes bàsiques de convivència.

Respecte als pares:

- a) En les diferents reunions informatives que es mantindran s'inclourà un punt en el qual es recorda als pares que tenen el dret i l'obligació d'estar informats i informar-se de les actituds conductuals dels seus fills i fer el possible per reconduir la situació si és el cas.
- b) Assistència a les diferents reunions que els tutors convoquen i implicació en el procés educatiu del seu fill.

Respecte als professors:

- a) Iniciar la tasca en 6é de primària d'informar els pares de les conductes dels seus fill mitjançant un document (Document: comunicació d'incidències) amb format semblant al del centre de secundària.
- b) Informaran en les reunions trimestrals dels aspectes conductuals significatius.
- c) Els professors tutors dels grups de 1r d'ESO es reuniran, al mes de setembre, amb els tutors de 6é per tal d'obtenir una informació de primera mà de l'alumnat nou al centre de secundària (Document: Graella informativa Qüestionari personal).

V. CONVERGÈNCIA METODOLÒGICA

V.1. Línies metodològiques bàsiques per assegurar la seua continuïtat en el tractament curricular.

La finalitat d'aquest apartat seria aproximar, al menys durant un temps mínim de transició a l'IES, una metodologia didàctica que continuï en essència la forma de treballar en sisè: **Reflexionar** sobre la nostra metodologia didàctica, és a dir, de la forma que impartim les classes, quin tipus d'activitats majoritàriament utilitzem (si per grups, individualment,..), **com és el seguiment diari** del treball, de la utilització de l'agenda, de la **supervisió i direcció** de les activitats,... sobre la nostra forma de treballar a la qual els alumnes s'acostumen i s'habituen durant el 3r cicle de Primària, quines són les exigències a les quals s'han d'adaptar a l'arribar a l'Institut, com podem facilitar aquesta continuïtat als alumnes i garantir una adaptació progressiva d'èxit a l'Institut, etc.

Prova final i inici d'etapa.

L'objectiu de la realització d'una prova final d'etapa serà avaluar el nivell curricular dels alumnes que acollirem al nostre centre de secundària el següent curs. La conveniència o no de la realització d'esta prova serà decisió de l'equip de transició en l'avaluació final del Pla.

V.2. Progressió curricular. Anàlisi de la continuïtat curricular. Proposta de pluja d'idees, reflexions i consideracions sobre l'educació més immediata

"La preocupació universal per l'educació ha generat un sistema d'excuses en el que tot el món tira les culpes als altres. Els pares a l'escola, l'escola als pares, tots a la televisió, la televisió als espectadors, al final acabem demanant solucions al govern el qual apel·la a la responsabilitat dels ciutadans, i altra vegada a començar. En aquesta roda infernal de les excuses poden estar rodant fins el dia del judici.

L'única solució que se m'ocorre és no esperar a que altres resolguen el problema, sinó preguntar-me, ¿i què puc fer jo per solucionar-ho?

Si sabérem aprofitar la preocupació, la generositat, l'energia i el talent de milers de persones disposades a col·laborar (pares, alumnes i mestres), podríem provocar un benefactor canvi cultural que és el que necessitem per millorar l'educació.

Es tracta en definitiva de llevar-nos el victimisme, la impotència i el clima dramàtic que envolta el món de l'educació, la família i l'escola."

No sé si aquesta cita de **José Antonio Marina** exposa, de forma explícita, quin és el problema que pateix l'educació front la societat. O el que és el mateix, el que patim els mestres, les famílies i els alumnes.

Després d'haver-nos reunit tutors i caps de departaments de les etapes de Primària i de Secundària, creguem que ja hem aconseguit un primer objectiu fonamental: hem trencat el gel que s'havia generat per una falta de comunicació i de relació circumstancial que no sabem (el temps ho dirà) si serà profitosa per a dies futurs.

Pla de transició

El que sí considerem és que l'escola és un mirall on es reflexa la societat on vivim. L'escola és una representació de la societat a una escala més menuda, i sabem que els canvis que comporta la primera afecta en canvis a la segona, siguen aquestos positius o negatius.

En efecte, ens hem reunit per tal de resoldre i millorar en els nostres centres educatius una sèrie de qüestions originades precisament pels esmentats canvis socials i que al nostre parer són majoritàriament actitudinals.

Tal i com hem comentat, volem partir d'una sèrie de premisses que per a nosaltres són fonamentals:

- a) La primera és que la feina dels alumnes és la d'estudiar per tal de formar-se com a ciutadans útils.
- b) La segona és que la feina dels mestres i professors és la d'ensenyar i, per extensió, la d'educar. Però ha d'estar clar que hem d'educar aspectes propis de l'edat dels alumnes als quals formem. No podem ensenyar a alumnes de 1er i 2n d'ESO hàbits i actituds que s'han d'assolir en l'etapa educativa d'Educació Infantil.
- c) La tercera és que la feina dels pares és fer que els fills i filles estudien. Al nostre parer, pensem que en aquest punt és on clavem el dit dins la llaga.

A continuació, ens agradaria enumerar algunes **incidències que percebem en les nostres aules**, com a tutors i com a professors de Llengua Castellana i Literatura, de Matemàtiques, de Ciències Naturals i de Valencià. Són algunes actituds, petits detalls, que poden fer que una classe funcione amb calma, bon ritme, sense tensió, en definitiva, que siga profitosa. Afortunadament, no tots els alumnes actuen d'aquesta manera, però sí que pateixen les conseqüències d'una minoria que cada vegada creix en nombre. Són les següents:

- a) **Falta d'atenció.** La dispersió de l'atenció és el primer pas que impedeix que una classe es desenvolupa amb l'efectivitat que aquesta requereix. A molts dels nostres alumnes els parles i no saben què és el que estàs dient-los. Quan els dius si saben què has dit afirmen que ho saben però quan els demanes que et diguen allò dit, alcen els muscles sense saber a què atendre's.
- b) **No saben estar en classe.** Alguns alumnes arriben a seure en la cadira com si estagueren asseguts en una amahaca, mig gitats. Els que resten en la fila de les parets, recolzen l'esquena i creuen les cames tal i com en una cafeteria.
- c) **No demanen permís per parlar.** Inclou el no adonar-se'n que és rellevant del que no hi és. Per exemple, es dona el cas contiu d'interrompre l'explicació del professor. Creguem que aquest defecte s'enllaça amb el punt 1.
- d) **No coneixen un protocol educatiu mínim per entrar en una aula.** No toquen a la porta, no diuen bon dia, o puc passar? Hem observat alumnes que han entrat a una aula amb falta de cortesia.
- e) **No demanen permís** per tal d'alçar-se de la cadira per fer punta o tirar algun paper.

- f) **Llevar-se culpes.** Qui no ens hem trobat amb la situació de trobar-nos una aula bruta de papers o de restes de menjar i quan t'encares als alumnes, la resposta de quasi tots és la mateixa. "Jo no he sigut" o "Jo no he fet res".

Aquestes són algunes de les situacions que hem trobat en les aules i que resolguem conforme podem: amb disciplina i, moltes vegades, malhumorats i empipats. Perquè està vist que si vas a bones, el problema queda per solucionar i s'engrandeix com una bola de neu.

Com hem comentat en la primera reunió, **ningú tenim culpa de res.**

Resulta admirable el treball pacient i constant que fan els nostres mestres d'Infantil, treballant hàbits i actituds en els minyonets i que amb tanta cura continuen i reforcen els pacients mestres de Primària. Tant de bo el problema persisteix i és, tal vegada, per la falta d'interiorització d'aquestes actituds. Si més no, com s'explica que un alumne, en companyia d'altres companys i companyes, estiga pintat un cartell sobre normes de conducta i de respecte, i que a la següent hora un professor li faci un part d'amonestació precisament per no complir la norma que estava treballant feia uns minuts. Creguem que ahí és on hi està el punt complicat de tot açò. Serà que en casa, que és on precisament es rep el 80% de l'educació d'un alumne, no hi ha normes de conducta, o seran normes de conducta diferent a les que emprem nosaltres.

Som conscients que els pares i mares no coneixen l'escola, no saben com funciona, no saben massa bé quines són les obligacions dels fills i d'ells mateixa. I, moltes vegades, parlen sense argument de coses que desconeixen. I els fills i filles, actuen bé o malament, són intocables.

Sabem que les famílies són cada vegada més heterogènies, sabem de l'ocupació professional dels pares i mares, sabem que és sacrificat vindre de la feina i preocupar de com funcionen els nostres fills, sabem que a aquests els donem, materialment, el que no podem donar-los sentimentalment. Seran aquests aspectes fonamentals i rellevants en aquests tipus de crisi?

Tenen o tenim consciència pares i mestres del que significa tindre drets i deures els alumnes? Tenen aquesta consciència els nostres alumnes? Coneix l'administració el món real de l'escola? Sap plantejar propostes que s'apliquen amb efectivitat? Son útils i reals les solucions que volen fer paleses?

Al nostre parer queden massa coses en l'aire. El que sí ens adonem és que estem perdent el nord i pensem que l'administració i la política educativa està difuminant l'escola, està judicialitzant-la, fent-la poc útil i tot açò ens perjudica. I quan aquests alumnes siguen pares dins d'uns anys, encara perdrem més.

A partir de reflexions sobre aquestes actituds i corregir-les entre tots, hem d'estar a peu d'obra. Així és quan podrem oferir una educació útil i de qualitat; i és quan aconseguirem una societat de persones útils, solidàries, educades, compromeses i respectuoses, entre altres coses.

V.3. Anàlisis de la convergència metodològica per àrees instrumentals.

Materia de la Lengua Castellana y Literatura.

La metodología empleada para elaborar los materiales didácticos de Lengua y Literatura Castellana dentro de los dos primeros niveles de ESO se basa en la concepción constructivista del aprendizaje.

Dentro de este enfoque, vamos a proponer métodos, materiales y actividades que permiten atender a los diferentes ritmos individuales de aprendizaje: pluralidad de técnicas y modalidades de trabajo (observación, reflexión, búsqueda,...), diversidad de materiales orales y escritos y diferentes tipos de actividades (individuales, colectivas, en grupos reducidos). No obstante, como ya se ha dicho, el profesorado, que conoce mejor que nadie al grupo, determinará cuál es el método, el material y la actividad que mejor se adapta a su alumnado.

A lo largo de los dos niveles optamos, esencialmente, por un método de aprendizaje activo ya que se considera al alumno o alumna, juntamente con el profesor o profesora, el sujeto responsable del proceso de aprendizaje, y debe ser éste quien tiene que ir aplicando los contenidos que se le van ofreciendo. Éstos parten siempre de los conocimientos previos del alumnado y se presentan de forma cíclica para que éste vaya profundizando en ellos paulatinamente y pueda ir construyendo o modificando sus esquemas para conseguir un aprendizaje significativo. Sin abandonar el método expositivo-instructivo, se utiliza frecuentemente el método inductivo para que sea el propio alumnado quien, después de observar y practicar, reflexione y saque sus conclusiones.

Asimismo, para conseguir un mejor aprendizaje significativo, la secuenciación de los contenidos, bajo el principio de globalización, proceden de lo más general y simple a lo más particular y complejo, presentándose de forma recurrente a lo largo de los cursos de manera que el alumnado pueda relacionarlos con los que poseía anteriormente. Al mismo tiempo, para motivar al adolescente a integrar los nuevos conocimientos, se parte de situaciones próximas a éste. Con ello, se pretende lograr que el aprendizaje significativo del alumnado sea funcional, es decir, que sea capaz de aplicar los conocimientos cuando las actividades de clase se organizan en torno a textos o unidades lingüísticas de comunicación y no sólo en torno a oraciones o palabras. Los textos con que aprende el alumnado no están preparados expresamente para la enseñanza, sino que están extraídos de la realidad cotidiana a fin de que la lengua que se aprenda sea real y contextualizada. De esta forma, el uso de la lengua permitirá al alumnado desarrollar las cuatro habilidades básicas: hablar y escuchar (expresión y comprensión oral), leer y escribir (comprensión y expresión escrita).

En cuanto a los usos y formas de la comunicación oral y escrita se practica el dominio de la comprensión y de la expresión de mensajes orales a lo largo de toda la etapa individual, colectivamente y en grupos reducidos. Para ello partimos de textos de diferentes niveles, funciones y tipología creados para la comunicación. Pretendemos que en un principio se produzcan mensajes simples y familiares (conversaciones, narraciones,...) y mensajes más complejos y formales después, como las argumentaciones.

Pla de transició

Constantemente, sugerimos diferentes situaciones de comunicación para producir mensajes adecuados y coherentes: espontánea, formal; singular y plural. Al mismo tiempo, se presta atención a los elementos no verbales (gestos, juegos dramáticos,...) que acompañan a los mensajes en el proceso de la comunicación oral. Para poder practicar mejor la comunicación oral, empleamos materiales apropiados: casetes, vídeo, etc.

En la lengua escrita, la lectura desempeña un papel fundamental para practicar la comprensión lectora. Damos mucha importancia a la relación entre puntuación y entonación. De la misma manera, a partir de una gran diversidad de textos, mediante un método simultáneo, estudiamos las características textuales, los elementos ortográficos, léxicos y morfosintácticos. Sugerimos actividades de producción de textos escritos y damos gran valor a los medios de comunicación: prensa, cómic, publicidad, etc. Los textos los presentamos de forma recurrente para que el tratamiento de los objetivos y de los contenidos tenga un carácter reiterativo y acumulativo, de manera que su práctica sea constante a lo largo del ciclo y vaya enriqueciéndose progresivamente en amplitud, profundidad y matices.

Respecto al análisis de los sistemas de comunicación verbales y no verbales, partimos de materiales fáciles (dibujos, fotografías, canciones,...) hasta otros más difíciles (cómic, cine, vídeo, representaciones teatrales...), ayudando a los alumnos a interpretar este tipo de textos.

La lengua, como objeto de conocimiento, el aprendizaje de la ortografía, lo realizamos siempre, de forma contextualizada y con un método inductivo, partiendo de la observación y la aplicación hasta llegar a la reflexión.

Por lo que respecta a la adquisición del léxico, intentamos enseñarlo a partir de los textos, estimulando el conocimiento de los mecanismos de funcionamiento léxico y proporcionando las bases para el trabajo relacionado con la significación. Para ello, recurrimos a diferentes procedimientos: uso de diferentes tipos de diccionario, juegos lingüísticos, técnicas de reescritura, relaciones semánticas, etc. Puesto que la lengua es también un sistema de valores, procuramos desterrar los estereotipos racistas, sexistas y de clase social que acompañan al léxico.

El estudio de la gramática se entiende como un medio para comprender y expresarse mejor. No buscamos la adquisición de conceptos gramaticales, sino la comprensión en los textos de los diferentes mecanismos de la lengua. Empleamos el método inductivo partiendo de la observación y análisis de casos concretos hasta la generalización por medio de la interpretación y la investigación. Partimos de una terminología conocida y utilizada por la mayoría del profesorado.

En cuanto a la Literatura, ofrecemos un amplio abanico de la Literatura Juvenil Universal y de la Literatura Castellana por géneros, y un estudio diacrónico y por géneros. Puesto que la Literatura es la lengua modélica de cada pueblo a lo largo de su historia, constituye un material imprescindible para el desarrollo simultáneo de la expresión, el fomento del hábito de la lectura, el enriquecimiento del léxico, el intercambio de opiniones, etc.

Puesto que la lectura de textos apropiados a la adolescencia proporciona una gran riqueza lingüística, cultural, social, estética y lúdica, brindamos una serie de actividades para potenciar la comprensión del texto, la reflexión sobre las ideas

Pla de transició

expuestas, la captación de los rasgos literarios, las características de la época, del autor o autora, la creación de textos personales, etc.

Prova inicial d'etapa (1º ESO)

El Departamento de Lengua Castellana y Literatura propone como Prueba de Inicio de Etapa la siguiente:

- a) Definir los conceptos de Emisor, Mensaje y Receptor.
- b) Conocer los sustantivos concretos, abstractos, antropónimos, topónimo, individuales , colectivos.
- c) Escribir los determinantes posesivos y demostrativos.
- d) Definir el Adjetivo calificativo.
- e) Definir la descripción. Y sus ejemplos.
- f) Conocer el modo indicativo del verbo cantar.
- g) Acentuación de las palabras agudas, llanas, esdrújulas.
- h) Escribir las preposiciones.
- i) ¿Qué es el diálogo de estilo directo y de estilo indirecto?
- j) Escribir el campo semántico de los árboles (al menos diez).

Pla de transició

Matèria de Matemàtiques.

Per a cada unitat temàtica, farem el desenrotllament següent :

- a) Introducció del tema a desenvolupar per mitjà d'uns exercicis o activitats, amb una doble finalitat. D'una banda, motivar l'alumne en el tema que es va a tractar. i d'altra banda, que els alumnes recorden els coneixements que tenen respecte d'això i sobre els quals ens recolzarem per a introduir tal tema.
- b) Explicació del nou tema, acompanyada de les activitats pertinents per a la seua comprensió i consolidació.
- c) Al final de cada classe es posaran unes activitats sobre el vist eixe dia. Totes aquests activitats o part d'elles, seran corregides l'endemà en la pissarra i els alumnes les auto-corregixen en el quadern de classe. El professor els donarà el resultat de les activitats que no es puguin corregir en classe.
- d) També es prepararan unes Activitats de Repàs per a tota la classe.

El pas de 6é de primària a 1r d'ESO és un moment important i pot marcar la marxa de l'alumnat en la secundària. Una transició gradual en la forma de treball en la matèria de matemàtiques pot fer més fàcil l'adaptació a la nova etapa. Així, a primer d'ESO pot resultar convenient mantenir algunes metodologies familiars per als alumnes:

- a) **Treballar inicialment amb una llibreta quadriculada** exclusiva de l'assignatura de matemàtiques i passar gradualment a utilitzar arxivador, per tal de reduir el pes que ha de dur l'alumne. El professorat valorarà quins alumnes poden fer el pas i quins han de mantenir la llibreta.
- b) **Les operacions combinades es faran en línia**, abandonant progressivament el diagrama en arbre per estructurar les prioritats de les operacions i els resultats parcials dels càlculs.
- c) Inicialment es controlarà la **correcció a la llibreta** per part dels alumnes dels exercicis fets a classe, indicant si cal el procediment a seguir (ús de bolígraf roig, còpia de tot el procediment i no tan sols del resultat,) i que es donaran les pautes que ha de seguir la llibreta de classe: títols, apartats, marges, enunciats, exercicis, etc.

Prova inicial d'etapa (1º ESO)

Aquesta prova és una revisió dels continguts treballats a 5é i 6é de Primària i fa de nexa amb els coneixements que han sigut ja adquirits pels alumnes. La prova inicial ens pot servir per detectar possibles carències dels alumnes respecte a la lectura i l'escriptura de nombres i, en conseqüència, respecte al concepte bàsic de nombre i la seua mesura.

També ens pot servir per fer exercicis amb les operacions bàsiques, incloent el concepte de potència. És important comprovar que els alumnes han assumit el concepte de nombre i la seua posició, així como algunes operacions bàsiques: sumes, restes, multiplicacions i divisions. Els alumnes que no hagen entés estos conceptes bàsics, hauran de reforçar-los. L'última pregunta revisa els quadrats i cubs dels deu primers nombres.

Pla de transició

El departament proposa un model de prova inicial. Aquesta prova pot variar si es considera necessari, en funció de la informació rebuda des de les escoles sobre els continguts treballats i de les necessitats dels nous alumnes.

MODEL DE PROVA:

1.- Escriu en xifres i lletres.

- a) Un nombre que siga deu mil unitats major que 1.208.734.
- b) Un número que siga un milió d'unitats menor que 30.560.311.

2.- Troba el valor posicional de la xifra 3.

4 3 0 2 3 7 3 0

3.- Completa la següent taula.

	CM	DM	M	C	D	U
6.073						
93.305						
790.004						
203.030						

4.- Realitza les operacions següents.

- a) $34 + 406 + 50.321 + 9.976 =$
- b) $7.603 - 419 =$
- c) $33 - 21 + 168 - 97 =$
- d) $8 \cdot 932 =$
- e) $20.928 : 32 =$

5.- Completa la taula amb els valors corresponents.

	dividend	divisor	quocient	residu
Divisió 78:9				
Divisió 112:9				
Divisió 207:7				

6.- Calcula el quadrat i el cub dels 10 primers nombres naturals. Hi ha algun nombre que siga quadrat d'un nombre i cub d'altre?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
quadrat										
cub										

Matèria de l'àrea de Valencià Llengua i Literatura.

1) Identificació de les necessitats.

Per establir la identificació de les necessitats entre les dues etapes de Primària a Secundària és necessari establir les necessitats que afecten els diversos àmbits afectats pel Pla de Transició (PTPS), tot considerant que aquestos àmbits són formats per:

- a) l'alumnat
- b) els professors
- c) les famílies.

En primer lloc anem a analitzar la correcta continuïtat curricular entre les dues etapes en allò que afecta a la Progressió Curricular.

a) **Expedient de l'alumne.** Necessitat d'una informació puntual, detallada i actualitzada del nivell real de l'alumne al finalitzar la seua etapa de Primària. Una informació que consistirà en conèixer de manera pràctica:

- a) el nivell cognitiu de l'alumne,
- b) els seus hàbits d'aprenentatge,
- c) i la seua possible conflictivitat.

amb la finalitat de fer una recepció adient així com poder practicar una millor atenció per als alumnes-grup en el seu inici de l'etapa de Secundària en el curs de Primer ESO.

b) **Hàbits de conducta.** Necessitat de conèixer quins són els hàbits de conducta habituals, tant per part de l'alumne com del grup-classe que ha cursat el darrer curs de Primària, per poder preparar unes normes de transició entre el CEIP i l'IES i realitzar així una continuïtat el més efectiva possible. És molt important que l'alumne comprenga i respecte, des del primer dia, les normes bàsiques de respecte entre els companys i amb les normes del centre. Aquestos coneixements afecten diversos àmbits de la conducta de l'alumnat de Primària, que són els següents:

- Sistema assembleari.

Els alumnes de Primària acorden de manera unànime respectar les regles del Centre i interpretar de manera autònoma, amb la supervisió constant de la figura del Tutor del grup, les regles de convivència necessàries per al bon funcionament del grup així com per aconseguir els objectius finals de l'Etapa amb caràcter individual.

- L'Encarregat de l'aula.

En el curs de 6é de Primària existeix la figura de l'Encarregat d'aula que recau diàriament en un alumne distint, nomenat per ordre alfabètic. L'Encarregat de l'aula és aquell qui té l'obligació de supervisar, conjuntament amb els professors, el bon endreç de l'aula així com baixar les persianes, tancar les finestres, netejar la pissarra, així com complir i fer complir tots els acords que afecten al grup-classe.

Pla de transició

- L'endrega de l'aula-grup.

És obligatori per part de tots els alumnes de deixar la classe endregada tal com l'han trobada a l'hora d'entrar, amb els llums apagats, les persianes baixades, les finestres tancades, i les cadires dipositades sobre la taula individual de cadascú. Aquest endreç afecta també a tota mena de brutícia que s'haja pogut dur a terme al llarg de la jornada, amb l'obligació de deixar el terra i les taules netes.

- El torn de paraula.

L'alumne que ha d'intervindre de manera pública en la classe està obligat a sol·licitar el permís al professor per poder intervindre. Aquesta és una mesura d'obligat compliment. Així com és obligatori haver de respectar el torn de paraula d'aquell que en tinga l'ús autoritzat.

- Permís per abandonar l'aula.

Hom recorda als professors de Secundària que al llarg del Tercer Cicle de Primària els alumnes són dirigits a tindre una contenció de les seues necessitats fisiològiques, la qual cosa implica que al llarg de l'últim curs de Primària els alumnes no sol·liciten el permís, excepció feta de necessitats imperatives, per eixir de l'aula sota cap concepte.

- Penalització.

Aquest apartat tracta de la manera com són penalitzats els alumnes que atempten contra els acords presos pel grup-classe. Els alumnes són penalitzats segons la seua falta comesa de manera immediata, a fi que la demora entre la falta comesa i la sanció a imposar siga el més immediata possible, amb la intenció que l'alumne puga comprendre la raó de la seua penalització.

En aquest punt, cal insistir en què és molt millor una aproximació a la problemàtica de l'alumne que no pas una sanció penalitzadora. En aquesta etapa de Primer Cicle de Secundària l'alumne presenta unes necessitats afectives molt més grans que en els anys posteriors presentarà al llarg de les següents etapes de Secundària. Per tant, és molt millor incentivar una bona conducta a través del premi i la gratificació a l'alumne que no buscar una sanció que li provoqe un rebuig del nou centre d'acollida. És fàcil de comprendre que els alumnes amb entorn problemàtic, inclús violent, quan es veu immers en qualsevol situació de violència per part de les autoritats, com ara la imposició de normes, les quals no han estat prèviament explicades a l'alumne, aquest tipus d'alumne podem dir que es troba en el seu òptim ambient. Llavors, abans de provocar-li una situació de rebuig contra la institució d'ensenyament o un reforçament dels prejudicis de l'alumne a favor de la violència com a mètode adient de resposta a qualsevol resolució de conflicte, el professorat de Secundària, com a representants de la institució d'ensenyament que és l'IES, optarà per la resolució raonada i compromesa amb la participació en tot moment de l'alumne.

- Agrupament.

Els alumnes del Tercer Cicle de Primària solen agrupar-se de quatre en quatre o en grups més reduïts. També poden estar de forma individual, segons les necessitats de la matèria. És molt important que el professorat de Secundària conega prèviament el tipus d'alumnat i les seues necessitats abans d'agrupar-los.

Pla de transició

Per tant, aconsellem un inici de curs en el qual els alumnes siguen ordenats de manera regular i de forma individual, i segons com avance el curs i el professor tinga coneixement personalitzat de l'alumne, que els pugua agrupar de la manera més convenient.

- Horitzó d'expectatives.

Convé recordar als professors de Secundària que l'alumne que finalitza l'Etapa de Primària té en una molt alta consideració el seu canvi d'Etapa, fomentada per la seua evolució personal així com pel professorat de Primària que no deixa d'animar els alumnes en la seua evolució per les distintes etapes educatives a les quals l'alumne es veu sotmés. Aquesta alta consideració requerirà d'una resposta adient per part dels nous professors que l'acolliran en el centre d'Educació Secundària.

c) **Progressió curricular.** Anàlisi de la continuïtat curricular. És molt recomanable que existisca una informació efectiva dels objectius de la programació assolits per part del grup-classe, amb la finalitat de conèixer el nivell de competència assolits, a fi de poder determinar amb la màxima precisió el nivell dels alumnes a l'hora d'incorporar-se a la nova Etapa.

Aquesta informació, en el cas de la llengua vehicular de la matèria **Valencià: llengua i literatura**, afectarà els objectius assolits en la comprensió lectora i les habilitats de lecto-escriptura per part dels alumnes de 6é. Tot fent referència als objectius assolits en l'estudi de la fonologia, morfologia, sintaxi i semàntica.

En Primària els alumnes desenvolupen estratègies de lecto-escriptura destinats a l'autonomia de l'alumne a l'hora d'expressar-se, tant en el discurs oral com en l'escrit. Tot recordant que els alumnes hauran treballat de manera sistemàtica l'Oració Simple i la conjugació dels models verbals regulars.

d) **Materials de l'alumne.**

- Llibreta.

És molt important conèixer els tipus de materials emprats durant el curs de 6é. Els alumnes de 6é utilitzen una llibreta per a cada matèria. En el cas de les llibretes usades per a l'estudi de les diverses llengües curriculars, com ara el valencià, utilitzen llibretes liniades a fi de facilitar la bona cal·ligrafia.

Seria recomanable que durant el curs de 1r ESO no fóra introduïda la llibreta quadriculada ni el full solt, puix la seua edat i formació no permet una autonomia a l'hora de classificar els diversos materials que el professorat de Secundària els pugua lliurar al llarg del primer curs de l'ESO.

- Diccionari personal.

De manera individual, tots els alumnes són obligats a tindre el seu diccionari en les distintes llengües curriculars (Valencià, Castellà, Anglès, Francès, etc.) i a fer-ne ús en la classe. Així mateix, hom recorda que a l'aula del grup existeix una biblioteca per a ús comú dels alumnes del grup.

Pla de transició

- Llibre de text.

Totes les matèries són impartides amb el recolzament del respectiu llibre de text. En el cas de Valencià: llengua i literatura, els alumnes de 6é estudien el temari amb el suport del llibre de text.

CONVERGÈNCIA METODOLÒGICA

Per poder realitzar una convergència metodològica entre les dues etapes, ens cal establir unes línies metodològiques bàsiques per tal d'assegurar la continuïtat del tractament curricular en el canvi d'Etapa. Per la qual cosa, necessitem conèixer les següents dades sobre l'alumne, concretades en els subapartats següents.

a) Expressió i correcció. En l'apartat de lecto-escriptura, el treball va dirigit de manera prioritària als següents aspectes bàsics que l'alumne ha de treballar:

- lectura comprensiva del text
- expressió escrita amb bona cal·ligrafia, llegible
- treballar la memòria gràfica a través dels dictats
- potenciar la creativitat a través de la producció de textos.

Dels apartats esmentats, ens referirem de manera especial als següents:

- Cal·ligrafia.

Els alumnes són requerits a tindre una bona cal·ligrafia, que no oblige a esforços suplementaris per poder comprendre la seua expressió escrita.

- Dictat.

Els alumnes de 6é realitzen un Dictat per tema. Hi ha quinze temes en el temari, la qual cosa pressuposa que l'alumne realitza, tot al llarg del curs, un dictat cada quinze dies.

- Presentació dels treballs i exercicis.

Els treballs han de tindre una bona presentació, la qual cosa implica marges correctes, encapçalaments i distribució del text adients, horitzontalitat manifesta, correcta ortografia, així com totes les normes elementals per considerar que un treball és presentat de manera correcta i adient al final d'Etapa, els objectius de la qual l'alumne està obligat a complir.

El professorat de Primària obliga a refer aquells treballs la presentació del quals no és l'adient o requerida, segons les instruccions donades a l'alumne.

b) Autocorrecció. El professor aplica l'autocorrecció de l'alumnat de Primària mitjançant la motivació personal i el compromís de l'alumne en la consecució dels objectius marcats pel Pla Educatiu de Centre, també a través de la reflexió metodològica la qual consisteix a què l'alumne comprenga a través de l'explicació del professorat la finalitat de cadascun dels objectius marcats al llarg de l'etapa.

Els alumnes de 6é de Primària han d'emprar llapis i/o bolígraf de color blau o negre per realitzar els seus escrits. El color roig és exclusiu per a les correccions. No s'admeten altres colors per a la presentació dels seus escrits.

Pla de transició

Existeixen diverses formes d'autocorrecció. Bé de manera individual, tot seguint la correcció pública o de manera col·lectiva: a la pissarra, intercanvi dels exercicis amb la finalitat que els distints alumnes corregisquen els treballs dels companys, etc.

El professor de Primària supervisa, de manera diària, les tasques fetes per l'alumne.

c) Agenda escolar. Durant tota l'etapa de Primària, els alumnes han portat una Agenda Escolar per anotar dates d'exàmens, controls, treballs, justificar faltes d'assistència, notes per als pares o per als professors, recordatoris, etc, etc.

És molt convenient que al llarg del primer curs d'ESO els alumnes continuen a usar l'Agenda Escolar a fi de proporcionar-los una transició gradual el més suau possible.

d) Foment de la lectura. El professorat de Primària aplica el Pla Lector del Centre. Les lectures són obligatòries. Són triades tot atenent l'edat i les preferències de l'alumnat de 6é. La lectura és incorporada com una eina més de formació en els objectius generals de l'Etapa, per tant, la lectura no té un còmput específic en la nota global de la matèria.

Tenen encomanada una lectura, mínima, per trimestre per cada matèria lingüística, la qual cosa pressuposa tres lectures en *Valencià: llengua i literatura*. La lectura comporta tot un seguit d'activitats aplicades, com ara:

- Lectura oral col·lectiva a classe, on els alumnes milloren les seues capacitat de lecto-escriptura, tot atenent a l'expressivitat oral.
- Cada llibre requereix una fitxa de lectura, que l'alumne realitza de manera individual.
- Un resum escrit de cadascun dels capítols llegits a classe.

Una de les finalitats de l'aplicació del Pla de lectura en Primària és l'animació lectora, la qual consisteix en què els alumnes, a través de la biblioteca d'aula, lliguen i promocionen la seua lectura feta als companys de classe. Aquesta animació treballa diversos aspectes implicats en la lectura: lectura, resum, disseny, presentació oral, interpretació, etc, etc.

Un altre aspecte molt important, és recordar que el gènere poètic té un gran èxit entre l'alumnat de Primària. La importància de la poesia no hauria de ser menyspreada en la transició de l'alumne de Primària a Secundària.

Un cop els llibres de lectura han estat triats, se sol tindre en el centre els volums necessaris per treballar a classe de manera prèvia, tot estalviant a l'alumne d'haver-lo de portar en el moment de treballar la lectura, amb els inconvenients que comporten els oblots de portar el llibre a classe quan toca treballar-lo.

e) Tècniques d'estudi. En Primària les tècniques d'estudi són les següents:

- Comprensió dels conceptes bàsics.
- Esquematització per part de l'alumne dels continguts impartits en classe.

Pla de transició

- Memorització dels conceptes bàsics, com ara: la conjugació verbal, les taules matemàtiques, l'enumeració d'accidents geogràfics i vida social, fórmules i principis físics, etc.

- Aprendre a treballar amb les fonts d'informació, com ara diccionaris, gramàtiques, llibres de text, enciclopèdies infantils, etc.

Es recomana al professorat de Secundària que tinga en compte aquestes tècniques i les vaja ampliant al llarg del curs.

f) Avaluació. A l'inici del curs el tutor del grup explica als alumnes el procediment avaluatiu, segons el qual hom tindrà en compte les pautes de conducta, del treball en classe, de la correcció del quadern, del manteniment dels materials, de la realització de les tasques, etc. al llarg del curs. El percentatge dels diferents apartats dels quals consta la nota final de l'avaluació així com del curs de Sisè de Primària, dependrà de la metodologia emprada en cada cas.

El sistema de puntuar en Primària sol diferir del de Secundària, donat que en el segon cas predomina el sistema d'avaluar numeratiu. En Primària el mestre avalua l'alumne en funció de la tasca diària, la qual pot ser avaluada en un sistema diferent de la numerativa. El professorat de Secundària, en rebre els alumnes de Primària haurà de tindre en compte aquesta divergència, a fi de convergir tots dos sistemes avaluatius en un de sol al finalitzar la primera avaluació del Primer d'ESO.

L'avaluació considerarà l'actitud de l'alumne, els seus coneixements conceptuals i els seus procediments de treball a l'aula en el dia a dia. A més l'alumne haurà de fer un control cada 2 unitats.

Per a recuperar la matèria donada no es fan controls de recuperació ad hoc. Els alumnes que no han obtingut un resultat positiu o de progrés en la matèria, tindran un seguiment per recolzar les seues mancances. És preferible aquest mètode a la recuperació en forma de control.

A la fi del curs, que coincideix amb la fi de Cicle i d'Etapa, es fa un examen final per tal de comprovar de manera global els coneixements adquirits durant tot el curs. La nota d'aquest examen és sols orientativa. Serveix per a arrodonir l'avaluació de l'últim trimestre.

En primària, els alumnes no falten el dia del control, per tant aquesta és una opció que el professor de Secundària haurà d'incorporar a les sancions pertinents per als alumnes que s'absenten del centre els dies de control o examen.

Pel que fa a la puntualitat en lliurar els treballs marcats per a l'avaluació, com ara fitxes de lectura, treballs d'investigació, tasques per a casa i altres, els mestres de Primària solen aplicar el següent criteri:

a) Per a matèries setmanals, com ara Plàstica, la no presentació dins del termini marcat per a lliurar el treball, representa un suspens immediat.

b) Per a les matèries diàries, el mestre sol donar una segona opció, que consisteix en poder presentar el treball l'endemà mateix.

c) Si l'alumne continua a no portar el treball sol·licitat, el mestre s'encarregarà de posar-se en contacte amb els pares de l'alumne perquè siguin

Pla de transició

aquestos els que porten el treball que el seu fill no ha lliurat dins dels terminis previstos.

g) Deures escolars. En Primària, de manera sistemàtica, són partidaris del deure. A casa l'alumne ha de reforçar els conceptes estudiats i treballats a classe. Per exemple, a casa els alumnes han de realitzar els treballs d'investigació proposats amb la finalitat de corregir-los i reforçar-los a classe. També es faran a casa les activitats de les unitats treballades prèviament a classe.

És obligatori l'estudi de la matèria impartida a classe, on s'haurà de repassar tota la matèria explicada pel mestre. Es considera molt important que l'alumne dedique una hora, com a mínim, a treballar i reforçar els conceptes apresos durant la jornada lectiva. Així mateix, la implicació dels pares en l'aprenentatge dels alumnes es considera amb molta importància. Un bon recolzament per part dels pares, assegura uns bons resultats per part de l'alumne.

h) Planificació escolar. L'experiència demostra que els alumnes responen molt bé als treballs manats fer dins d'un període de curt termini, amb un percentatge proper al 100% dels resultats esperats.

Els treballs a mitjan termini solen obtindre uns resultats de tres quartes parts, proper al 75%.

Per contra, els treballs planificats a llarg termini solen obtindre uns pobres resultats, que a penes superen el 50% dels resultats esperats. Perquè els alumnes obliden les tasques marcades a llarg termini. La qual cosa ens indica que, donada l'edat dels alumnes de Primària, el professor de Secundària haurà d'estar molt pendent de preparar els alumnes de 1r ESO a obtindre els resultats esperats a base d'anar estimulant l'alumne.

En Primària, com ja hem dit en l'apartat anterior, s'espera dels pares que s'involucren d'una manera sistemàtica en les tasques dels alumnes. Per tant, en el Primer Cicle de Secundària, la tasca consistirà en què l'alumne vaja adquirint de manera progressiva una consciència de programar i planificar les seues tasques al llarg del curs.

Una eina eficient per aquesta planificació és l'Agenda Escolar, en la qual el mestre marca les tasques a realitzar. En el cas que l'alumne no haja fet els deures o la tasca marcada, el mestre ho ressenyarà a l'agenda, i aquesta nota haurà de ser tornada l'endemà pels pares. En altres paraules, si la tasca no és duta a terme, són els pares els que hauran de presentar-se al centre per donar compte de les raons per les quals l'alumne no ha realitzat la tasca ordenada.

PROVA INICIAL D'ETAPA (VALENCIÀ 1º ESO)

A continuació s'adjunta una mostra d'examen:

Quan vaig arribar, Albert, com sempre, tenia el cap embotit en la pantalla del seu ordinador. Amb l'excusa que necessitava l'aparell per a resoldre els deures de l'institut, havia aconseguit que els seus pares, pel Nadal, li'n compraren un. De faenes escolars, realment, no n'havien passat massa per les memòries d'aquella màquina, però Albert ja havia esdevingut una eminència en videojocs. Els vells menjacocos l'avorrien, els laberints i les batalles no tenien secrets per a ell i la seua darrera passió eren els jocs de supervivència.

—Tu què faries? barallar-te amb els cocodrils o prendre la senda de les arenes movedisses?

—Què?

—Ràpid, corre! Què faries?... que vénen els lleons... afanya't!

Josep Gregori

Un segrest per tot el mo

1 Llig amb atenció el text i contesta les qüestions que es formulen a continuació.

a) Com troba el narrador Albert tot just arribar-hi?

b) Què havia aconseguit Albert per Nadal?

c) Quins jocs l'avorrien? I quins són els jocs que més li agradaven ara?

2 Quina excusa dóna Albert als seus pares perquè li compren un ordinador?

3 El text de Josep Gregori és una descripció o una narració? Per què?

4 Escriu un sinònim dels mots següents:

aparell _____

vells _____

batalles _____

senda _____

5 Compta les síl·labes d'aquests versos de Josep Carner i anomena la rima de cada vers.

7a

El desembre congelat	_____
confós se retira;	_____
l'apaivaga la ciutat	_____
que, de lluny, admira	_____
on el cel és amorós,	_____
la muntanya fa redós	_____
l'enjoien l'onada	_____
llums de la vesprada	_____

6 Fes una descripció del lloc on has passat l'estiu.

7 Llig amb atenció el text i encercla els substantius que hi trobes.

Mare, si fos mariner,
mariner de bona traça,
me n'iria mar endins
tot sol amb la meua barca;
el vent fóra un crit de goig,
la vela, coloma blanca,
el cor d'un blau com d'encís
i els ulls d'un verd d'esperança.

Miquel Martí i Pol

Mare, si fos mariner

Pla de transició

8 Uneix cada determinant amb el nom corresponent:

aquelles	abric
la	passatgers
l'	muntanyes
aquest	màquina d'escriure
alguns	vehicle

9 Completa aquestes frases amb els adjectius adequats:

- a) L'oncle Xavier caminava de pressa per aquella vorera _____
- b) Sa mare li va preparar un entrepà de tonyina _____
- c) El presentador _____ preferia començar el programa amb un magnífic poema d'amor.
- d) La dona _____ que viu al tercer ens porta cada setmana un sac de pomes.
- e) Sempre aparca el cotxe en aquell lloc _____ i poc transitat.
- f) Sempre la tractava com una princesa, acaronent-li suaument aquells cabells _____

fosc daurats boníssim estreta major
brasiler

10 Separa aquests mots en les columnes corresponents.

València casa fanal Ariadna gos
persona elecció Hèctor Altea
aspirina Montgó Alginet llibreria
fornet amor Catalunya substitució
gallec Praga Vanessa capçal

NOMS COMUNS	NOMS PROPIS

tristesa amor cadira sort vehicle
peresa benvolença quadre iot
caritat habitació gràcia ordinador
pressa farigola micròfon carpeta
fotografia il·lusió humilitat

NOMS CONCRETS	NOMS ABSTRACTES

Pla de transició

11 Ompli els buits per a completar els sintagmes nominals.

DETERMINANT	SUBSTANTIU	ADJECTIU
Quatre		
	sabates	
		intel·ligents
Aquelles		
	animals	
		redones

12 Substitueix les paraules subratllades pels pronoms personals adequats.

- a) Joan i Pau anàren a la festa de comiat de Jaume.
b) Jazmina va aprovar finalment els exàmens de juny.
c) La Clara i l'Eli van fer un concert de guita-rra al conservatori.
d) Tu i Josep anàreu a veure el partit del Vila-Real.
e) Anna i jo volem anar a la vesprada al cine-ma.

13 Completa aquest text amb les formes co-rrectes dels verbs entre parèntesis.

Aquest matí, després d'eixir de casa per a a-nar a l'escola, he _____ (TROBAR), allà sobre la vorera, una cartera grossa de color marró fosc. L'he _____ (AGAFAR) i, després d'obrir-la, he _____ (VEURE) que no _____ (ESTAR) plena de diners com jo _____ (PENSAR). Si algun dia hi havia hagut diners, ja no hi eren. Ara, quan ho _____ (PENSAR), unes hores després, crec que _____ (SER) millor així. Per a què _____ (VOLER) jo aqueixos diners si no eren meus?

14 Encercla la síl·laba tònica d'aquestes pa-raules.

pàgina cadi-ra il·lús màgia arròs llibre-ta qe-mà dormir desengany
gràfic telèfon platja Joa-quim marró conseqüència amor finestra
 ra-to-li com-pa-ny espec-ta-dor

15 Separa les paraules de l'exercici anterior segons siguin agudes, planes o esdrúixoles.

AGUDES	PLANES	ESDRÚIXOLES

16 Escribe l'article corresponent (el, la, els, les, l'), davant d'aquests substantius. Escribe l'article corresponent (el, la, els, les, l'), davant d'aquests substantius.

__home __imatge __foc __Anna __museu __corresponsals __ull __humà
__pissarra __història __estufa __Enric __egües __índia __exemple __advocat

17 Fes una frase amb cadascuna de les pa-raules marcades amb negreta de l'exercici anterior.

18 Completa aquestes paraules amb s o ss.

pa__ar pe__ic empre__a carni__er po__ició pi__ta po__ar de__e__perat
fe__ta clà__ica caraba__a a__istir

19 Busca un derivat d'aquestes paraules que canvie la u per la v.

blau _____ tou _____

clau _____ nou _____

Pla de transició

20 Completa aquests verbs amb *b* o *v*.

canta__a cantà__em oblida__a

oblidà__em canta__es cantà__e

oblida__es oblidà__eu canta__a

canta__en oblida__a oblida__en

21 Explica per què no accentuem aquestes paraules:

calor _____ aigua _____

temps _____ festa _____

Redacta una breu descripció d'aquell viatge que tens tantes ganes de fer.

VI. MECANISMES DE COL-LABORACIÓ CENTRES – FAMÍLIES.

a) Actuacions i mecanismes de col·laboració.

Els mecanismes de col·laboració dins el Pla de Transició seran de reunions grupals amb les famílies d'alumnes que el curs següent s'incorporen a l'IES. Aquestes reunions tindran un caràcter informatiu i formatiu.

Respecte a les actuacions i mecanismes de col·laboració **realitzaren tres Jornades de formació amb els pares:**

La **primera**, al mes d'abril, que es farà en els centres de primària on es tractarà d'aspectes organitzatius de l'IES, compromís i col·laboració dels pares en l'educació dels fills etc.

La **segona**, al mes de juny, en el centre de secundària, coincidint amb el programa *Un dia a l'IES*.

La **tercera**, al mes d'octubre, després de la sessió d'avaluació inicial, al centre de secundària, la realitzaran els tutors de primer d'ESO dins del seu pla d'acció tutorial.

b) Programa assessorament i formació a les famílies. (Veure ANNEX B)

VII. MECANISMES DE COORDINACIÓ AMB ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPOR EDUCATIU (NESE).

Els mecanismes de coordinació seran mitjançant reunions i de la complementació de les diferents fitxes dissenyades a tal efecte.

En les dites reunions es tractaran diversos continguts: Transvasament d'informació, calendari de reunions, documentació, etc., així com l'anàlisi de les fitxes individuals i grupals dels alumnes que promocionen a l'IES.

Calendari i continguts de les reunions:

a) Primera reunió: PTs i Orientadors, al mes d'abril.

- i. Anàlisi de l'alumnat amb NESE i mesures d'atenció a la diversitat.
- ii. Inici d'elaboració Fitxa 1 / Fitxa 3.

b) Segona reunió: PTs, tutors 6é Primària i Orientadors, al mes de juny.

- i. Transferiment d'informació de l'alumnat NESE.
- ii. Anàlisi de casos particulars.
- iii. Transferiment d'informació del grup.
- iv. Recollida de la Fitxa 1, Fitxa 3 i Fitxa 4 complimentades en els CEIP's.

c) Tercera reunió: Tutors 6é Primària i de 1r ESO. A setembre amb els tutors actuals de 1r ESO i els tutors que l'any passat tenien en 6é de Primària. Tractaran aquestos temes:

- i. Peculiaritats de la convergència metodològica
- ii. Informació alumnat nou segons la informació proporcionada abans en la Fitxa 4

Pla de transició

Els diferents documents dissenyats per al transvasament d'informació es troben a l'ANNEX E. Els Documents per al Transvasament d'informació:

- a) Fitxa 1_6è Necessitats Suport Educatiu
- b) Fitxa 3_ N.E.E. PLANTILLA
- c) Fitxa 4_Graella informativa alumnat de 6é

VIII. MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

Serà responsabilitats dels caps d'Estudis de l'Institut i de les Centres d'Ensenyament Infantil i Primària portar a terme el seguiment del Pla en els aspectes que els puguin afectar de forma directa.

L'avaluació del Pla de Transició coincidirà amb les avaluacions dels trimestres acadèmics, establint una última sessió d'avaluació global al mes de novembre. L'esmentada avaluació es realitzarà mitjançant enquesta als membres de l'equip de transició (veure annex G)

IX. ANNEXOS

ANNEX A.- Programa de desenrotllament competencial.

Aquest programa de desenrotllament competencial inclou la competència intrapersonal i la interpersonal dins del treball i programes que es desenvolupen des de l'Acció Tutorial:

PROGRAMA AFECTIU EMOCIONAL.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ EN VALORS.

1. Competència intrapersonal

- Identificació i anàlisi de les pròpies conductes, habilitats, emocions, afectes, percepcions, expectatives i atribucions; delimitació i valoració de les seues conseqüències; determinació d'alternatives i reflexió sobre els seus pros i contres; presa de decisions, supervisió i avaluació.

- Autoestima. Autoreforçament i motivació.

- Habilitats de resolució de problemes.

2. Competència interpersonal.

a. Capacitat de comunicar-se amb eficàcia, establir i mantindre relacions.

b. Desenrotllament de l'assertivitat i l'empatia.

c. Capacitat d'afrontament i resolució de conflictes.

3. Estratègies d'aprenentatge: Coneixement i control metacognitiu.

a. Processos reflexius dirigits a la identificació de la dimensió i l'abast de les demandes escolars i docents.

b. Autoconeixement: recursos disponibles, coneixements assumits, coneixements pendents, necessitats...

Les activitats de tutoria seguiran el programa de Agustín Caruana Vañó sobre l'Educació Emocional i prevenció de la violència (1r cicle d'ESO)

Pla de transició

ANNEX B.- Programa d'assessorament i formació a les famílies.

El programa d'assessorament i formació amb les famílies contempla tres actuacions diferenciades en el temps (abril en les Escoles, juny i octubre en l'IES).

PROGRAMA ASSESSORAMENT I FORMACIÓ A LES FAMÍLIES

FINALITAT OBJECTIUS	PROCEDIMENT CARÀCTER	CONTINGUTS A DESENVOLUPAR	RESPONS.	QUAN? /LLOC	DOCUMENTS FAMÍLIES
1) Facilitar la incorporació de les famílies (pares, alumnes) a l'IES en el canvi d'etapa.	PROCEDIMENT: Reunions grupals amb les famílies de 6é Primària CARÀCTER: INFORMATIU / FORMATIU	1) Aspectes organitzatius IES: RRI, Drets i deures famílies i alumnes, convivència. Compromís, col·laboració. 2) Adolescència I 3) Projecte "Un dia a l'IES". Explicació. Instruccions generals (dia, hora, per què, com,...)	Directors Caps d'estudis Orientadors	ABRIL LLOC: JOSÉ MOLLÀ VICENT RIUS	Document Llibret Organització, drets i deures. RRI, Normes IES. Adolescència I Projecte "Un dia a l'IES". Instruccions generals
2) Informar les famílies sobre aspectes organitzatius de l'IES.		1) Orientació ESO: objectius etapa, estructura, itinerants (visió general de l'etapa), mesures d'atenció a la diversitat 2) Ajuda a l'estudi, Tècniques d'estudi, orientacions 3) Adolescència II	Caps d'estudis Orientadors	JUNY PROGRAMA un dia a l'IES LLOC: SIVERA FONT	Document estructura estudis Secundària. Document d'ajuda a l'estudi: Tècniques estudi Orientacions Adolescència II
3) Que les famílies prenguen consciència de la importància que té de supervisar, ajudar i donar suport als seus fills en els estudis a l'inici de la nova etapa educativa		1) Activitats d'acollida inici de curs. Reunió grup 1r ESO – famílies (continuitat de tècniques d'estudi)	Tutors	OCTUBRE Tutor grup 1r ESO/famílies LLOC: SIVERA FONT	Qüestionari pares i alumnes. PAT activitats inici 1r Trimestre

Pla de transició

ANNEX C.- Programa d'acollida al centre d'ESO.

Aquest programa pretén potenciar el coneixement mutu entre totes les parts i de l'entorn escolar mateix i, per tant, dels processos d'integració i inclusió. Presta especial atenció a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu per presentar necessitats educatives especials, dificultats específiques d'aprenentatge, altes capacitats intel·lectuals, per haver-se incorporat tard al sistema educatiu, o per condicions personals o d'història escolar.

La programació d'activitats conjuntes coincideixen amb les activitats d'acollida i visita a l'IES, així com la participació conjunta de les trobades culturals programades. També contemplen la realització de xarrades als centres de les dos etapes, en les quals es concreten aspectes relatius a l'organització i el funcionament general del centre d'Educació Secundària Obligatòria, com ara sobre el professorat, els horaris, els aspectes generals sobre el transcurs de les classes, l'avaluació, la convivència, etc.

C.1. Programa d'activitats de la tutoria de 1r ESO (1r trimestre)

Intervenció amb l'alumnat

Objectius	Activitats	Materials Documents
Facilitar la incorporació de l'alumnat al centre.	- Sessió inici de curs - Dinàmica d'acollida	- Sessió de tutoria. Qüestionari personal per a les alumnes - Activitats d'acollida, dinàmiques de grup - Documents: "Orientacions generals per al tutor/a", "Qualitats del tutor/a"
Recordar als alumnes la finalitat de la tutoria. Afavorir la participació del l'alumnat en la programació de l'acció tutorial	- Analitzant la tutoria	El/a tutor/a ha de recordar quines són les seues funcions i la finalitat de la tutoria. Per a fer-ho, pot utilitzar el següent document: -Pla d'Acció Tutorial (PAT) Les suggerències que facen els alumnes sobre els temes a treballar a la tutoria, siguen transmeses al Dep. d'Orientació.
Facilitar la convivència dins del grup classe i al centre.	- Drets, deures i normes.	A més de les normes establertes a l'aula, és important que l'alumnat conega les normes i sancions establertes per centre, concretitzades al RRI. Seria convenient que hi haguera una còpia d'aquest reglament en l'aula.
Conèixer els òrgans de participació en un IES. Donar representació a l'alumnat en la vida del centre	- Coneixements dels òrgans de convivència en un IES - Elecció del delegat/da i subdelegat/da	L'acta d'elecció del delegat/da ha de ser entregada al Departament d'Orientació.
Millorar les habilitats	- L'ambient d'estudi	Si el tutor percep que els

Pla de transició

Objectius	Activitats	Materials Documents
per a l'estudi	- Planificació de l'estudi - El quadern de classe	alumnes tenen mancances en altres tècniques d'estudi, cal comunicar-ho al Departament d'Orientació i se'ls prepararà altre material.
Conèixer la Convenció sobre els Drets dels Xiquets.	- " <u>Deseos y necesidades</u> " - " <u>Relacionando Derechos</u> "	El dia 20 de novembre es commemora l'aniversari de la "Convenció sobre els Drets dels xiquets". Per tal que l'alumnat s'aproximen al coneixement d'aquesta Convenció, es plantegen aquestes dues activitats.
Avaluar el funcionament del grup al llarg del primer trimestre.	- Pre- Avaluació	Amb les conclusions estretes de la sessió de pre- avaluació, els alumnes podran participar en la sessió d'avaluació del 1r trimestre.
Informar als alumnes dels resultats de la sessió d'avaluació, establint propostes de millora, per un millor funcionament del grup	- Post- Avaluació	És important que les propostes de millora estiguen en un lloc visible de l'aula i que es revisen diverses vegades al llarg del 2n trimestre.

Intervenció amb les famílies

Documents	Observacions
Guió per a la xerrada informativa amb els pares i mares Qüestionari per a pares i mares	Tots els tutors hauran de realitzar una xerrada informativa a l'inici de curs amb els pares i mares de l'alumnat. Aquesta xerrada sol realitzar-se a finals de setembre o principi d'octubre i sol ser grupal. Després, al llarg del curs, poden realitzar-se altres xerrades o entrevistes individuals.
Guies informatives per als pares i mares sobre: - Com ajudar als seus fills - Característiques de l'adolescència	La finalitat d'aquests documents, és ajudar als pares i mares a conèixer millor als seus fills i filles. Aquesta informació pot ser transmesa en les xerrades informatives de principi de curs i/o en les entrevistes individuals realitzades al llarg del curs.
Model d'entrevista amb les famílies	Es convenient que el tutor/a realitzi entrevistes individuals amb els pares i mares al llarg del curs, per tal d'informar-los de l'evolució de l'alumne/a. Aquest document presenta, un guió i model per realitzar aquestes entrevistes. A més, també inclou un model per realitzar entrevistes amb els alumnes.

Pla de transició

C.2. Programa "UN DIA A L'IES" (UDAI)

Dins de les activitats organitzades entre les Col·legis d'Infantil i Primària (CEIP Vicent Rius i CEIP José Mollá) i l'Institut d'Educació Secundària Sivera Font de Canals corresponents al Pla de Transició, hem organitzat una jornada "lectiva" de 9'15h a 13'05 per als alumnes que al curs pròxim vindran al nostre Institut.

Aquesta jornada serà al més de juny, pròxim a la finalització del curs.

Se'ls comunicarà des de l'Escola el dia concretat.

9'00h Recepció

Els pares portaran als seus fill a l'Institut que seran rebuts pels professors responsables.

Els futurs alumnes seran distribuïts en 3 o 4 grups i seran acompanyats per professors a les aules corresponents.

9'15 - 9'50: 1r sessió

9'50 - 10'45: 2n sessió

10'45 - 11'15: Esplai

11'15 - 12'10: 3r sessió

12'10 - 13'05: 4t sessió

Els alumnes tindran activitats de tutoria, d'orientació sobre el pròxim curs (normes, optatives, extraescolars,...), classes sobre les àrees instrumentals de València, Castellà, Matemàtiques, visita a les instal·lacions del centre,...

Hauran de portar la llibreta de l'escola, l'estoig amb llapis, goma, bolígraf, i l'esmorzar.

12'00h Recepció pares

Els pares tindran una xerrada sobre aspectes propis del curs pròxim 2012-13, i tractarem els següents temes: Adolescència, orientacions de com poden ajudar als seus fills en la seua adaptació a l'institut i en els estudis (tècniques d'estudi, organització i planificació, etc.) i els estils educatius dels pares.

13'05h Finalització de la jornada i recollida dels alumnes.

Pla de transició

ANNEX D.- Servei de mediació en primària.

Programa de mediació en Primària.

El servei de mediació de l'Institut Sivera Font ha iniciat la formació en els CEIP de la Mediació en 3r cicle de Primària iniciant la línia metodològica que seguim en el nostre centre per la resolució de conflictes interpersonals dels alumnes.

Aquesta formació, iniciada en maig de 2012, continuarà durant el curs 2012/13.

La Mediació és un mètode de resolució de conflictes aplicable a les situacions en què les dues parts han arribat a un punt en què la comunicació entre elles s'ha bloquejat, i per tant, no poden resoldre el litigi mitjançant la negociació directa.

Per aquest motiu, la mediació és com una *negociació assistida*.

La mediació és un procés en el qual, adaptat al treball en 3r cicle de Primària i amb supervisió moderada per part del professor mediador responsable, s'ajuda a aconseguir voluntàriament un acord mútuament acceptable davant un conflicte interpersonal.

En què es basa?

- la voluntarietat: tothom implicat en el conflicte és lliure d'acollir-se o no a la mediació, i també de desistir-ne en qualsevol moment del procés.
- la imparcialitat de la persona mediadora que ha d'ajudar els participants a assolir l'acord pertinent sense imposar cap solució ni mesura concreta ni prendre-hi part.
- la confidencialitat, obliga els participants en el procés a no revelar a persones alienes la informació confidencial que obtinguin, llevat dels casos previstos al RRI.
- el caràcter personalíssim, les persones implicades en la mediació han d'assistir personalment a les reunions de mediació, no val representants o intermediaris

Implementació del projecte de mediació (SEMISF)

1a fase

Mantindre contactes amb l'equip directiu i el departament d'orientació per a fixar les bases del funcionament del servei, establint una ubicació adient al centre per al mateix, elaborant els materials que documenten la mediació escolar.

2a fase

Comprendria la creació del SEMISF i posada en funcionament del mateix. A més s'hauria de mantindre el més aviat possible reunions amb tutors/es i professors/es en general per explicar què és la mediació escolar i proposar-los participar en el SEMISF. Paral·lelament, es crearà a la pàgina web de l'IES l'accés al SEMISF.

3a fase

Iniciar accions que ens permeten captar aquells alumnes que mostren actituds i interès per a la mediació

4a fase

Esta última fase seria la dedicada a la formació i integració en el servei de mediació escolar d'aquells pares que estigueren interessats i tingueren actituds per a això.

Pla de transició

Avantatges

- CREA al centre un ambient més relaxat i productiu.
- Contribuïx a desenvolupar actituds d'interés i respecte per l'altre.
- AJUDA a reconèixer i valorar els sentiments, interessos, necessitats i valors propis i dels altres.
- AUGMENTA el desenvolupament d'actituds cooperatives en el tractament dels conflictes en buscar junts solucions satisfactòries per ambdós.
- AUGMENTA la capacitat de resolució de conflictes de forma no violenta.
- CONTRIBUÏX a desenvolupar la capacitat de diàleg i a la millora de les habilitats comunicatives, sobretot l'escolta activa.
- CONTRIBUÏX a millorar les relacions interpersonals.
- AFAVORIX l'autoregulació mitjançant solucions autònomes i negociades.
- DISMINUEIXEN els conflictes i, augmenta la dedicació a resoldre'ls.
- AJUDA a la resolució de disputes de forma més ràpida i menys costosa.
- ES REDUÏX el nombre de sancions i expulsions.
- DISMINUÏX la intervenció dels adults i augmenta la dels alumnes mediadors.

FACTORS QUE AFAVOREIXEN L'EXIT DE LA MEDIACIÓ

- La mediació s'inscriu en L'IDEARI DEL CENTRE.
- Es planifica la continuïtat del programa contemplant els possibles canvis en la plantilla del Centre.
- Entusiasme i activitat de l'equip i del coordinador.
- Previsió de compensació - reducció horària, etc. - per al coordinador.
- Alguns docents amplien els seus coneixements en programes de formació.
- Es comenten els èxits entre el professorat.

CONDICIONS PRÈVIES PER POSAR EN PRÀCTICA UN PROGRAMA DE MEDIACIÓ (Torrego, 1999)

Perquè la mediació siga una alternativa a l'hora de fer front als conflictes ha de formar part de l'ideari de l'IES i gaudir del suport o el consentiment de la Comunitat Escolar.

Aspectes importants a tindre en compte per a posar en pràctica un programa de Mediació:

- Aprovació pel Consell Escolar i almenys la 1/2 del Claustre.
- Anomenar un responsable del projecte.
- Creació d'un equip de professors que s'implique en el servici i impulse la seua inclusió en la vida quotidiana de l'escola.
- Presentació del projecte a les famílies.
- Provocar l'entusiasme per participar entre l'alumnat.
- Introduir un espai horari per a poder realitzar el programa .

Pla de transició

Habilitar un espai per a poder reunir-se amb periodicitat

QUE APORTA LA MEDIACIÓ ALS ALUMNES

- La mediació contribueix a la formació integral dels alumnes.
- Ajuda a crear grup i caliu humà en un context d'aula on tothom és acceptat.
- Afavoreix la construcció d'actituds, valors i normes de manera efectiva i pràctica: les activitats són participatives, com a base per a la reflexió i acció.
- Els alumnes desenvolupen habilitats per fer front per si mateixos als conflictes que, de manera natural, viuran al llarg de la seva vida.
- La mediació contribueix a la formació integral dels alumnes.
- Ajuda a crear grup i caliu humà en un context d'aula on tothom és acceptat.
- Afavoreix la construcció d'actituds, valors i normes de manera efectiva i pràctica: les activitats són participatives, com a base per a la reflexió i acció.
- Els alumnes desenvolupen habilitats per fer front per si mateixos als conflictes que, de manera natural, viuran al llarg de la seva vida.

Pla de transició

ANNEX E.- Documents per al transvasament d'informació.

- a) Fitxa 1_6è Necessitats Suport Educatiu
- b) Fitxa 2_Síntesi progressió curricular
- c) Fitxa 3_ N.E.E. PLANTILLA
- d) Fitxa 4_Graella informativa alumnat de 6é

Pla de transició

Fitxa 1_6è Necessitats Suport Educatiu

FITXA SÍNTESI ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU

A DADES DE L'ALUMNE/A	
Cognoms i nom:	Data neixement:
Nivell educatiu: 6è PRIMÀRIA	
Nom de la mare o tutora:	Telèfon:
Nom del pare o tutor:	Telèfon:

B COMPENSACIÓ EDUCATIVA

Incorporació tardana	☐	Minoria cultural	☐	Residència zona desfavorida	☐
Escolarització irregular	☐	Inadaptació medi escolar.	☐	Dependencia institucions	☐
Llarga malaltia	☐	Estranger retard escolarització o desconeixement llengües.	☐		☐

Nivell competència lingüística

Valencià

0	1	2	3
---	---	---	---

Castellà

0	1	2	3
---	---	---	---

0: Sense expressió oral/escrita 1: Mínima expressió oral. 2: Mitjana expressió oral/escrita. 3: Expressió oral/escrita fluida

Segeueix programa d'immersió ☐ Si ☐ No Idioma familiar:

C NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIFIQUES

Dictamen d'Escolarització. ITE	☐ si ☐ no	Permanent	☐	Psíquica	☐
Informe Psicopedagògic	☐ si ☐ no	Temporal	☐	Sensorial	☐
Data Informe: _____				Motòrica	☐
				H ^a	☐
				Personal/escolar	☐

Adaptacions:		Recursos que precisa	
ACIS: Curricular significativa	☐ si ☐ no	Personals:	☐ si ☐ no
AAC : d'Accés al currículum	☐ si ☐ no	Materials adaptats	☐ si ☐ no
		- Especificar:	

D HISTÒRIA ESCOLAR. ASPECTES PERSONALS I ACADÈMICS RELEVANTS

Ha cursat tota la Primària en el Centre?	Si	No	Nom Centre anterior:
Ha REPETIT algun curs?	Si	No	Curs repetit:
Dades mèdiques rellevants (si hi ha algun tipus de tractament, medicació, seguiment clínic, etc):			

Claus de valoració: 1-Sempre 2-A vegades 3-Mai

HÀBITS I HABILITATS D'APRENENTATGE

	1	2	3
Mostra interès per aprendre i s'esforça en les tasques escolars.			
El seu ritme d'aprenentatge és adequat			
Inicia l'activitat amb autonomia			
És participatiu/va en la classe.			
Utilitza habitualment l'agenda escolar.			
Realitza regularment el treball recomanat per a casa.			
Es concentra i manté l'atenció en les activitats			
Ritme d'aprenentatge :			
Molt ràpid		Ràpid	Mitjà
			Lent
			Molt lent
Tasques que destaca:			
Verbals		Gràfiques	Lògico-matemàtiques
			Motriu-manipulatives

Pla de transició

AUTONOMIA PERSONAL

	1	2	3
Sol assistir diàriament a classe.			
Es ordenat/nada i cuida la presentació de les seues treballs.			
Porta tot el material necessari a l'escola.			
Es organitzat en el treball acadèmic			

RELACIÓ SOCIAL

	1	2	3
La relació amb el/la tutor/a i professors és adequada			
La relació entre els companys és positiva			
Es participatiu/va en els treballs en grup			
Es respectuós amb els altres			
Resol adequadament els seus conflictes			
Presenta problemas de comportament o conductes disruptives a l'aula			

RESPECTE DE L'ENTORN I DE LES NORMES

	1	2	3
Cuida el material de l'aula			
Respecta els materials i els treballs dels altres			
El seu comportament al Centre és adequat			
Actua d'acord amb les normes generals del Centre			

CONTEXT SOCIOFAMILIAR

	1	2	3
L'ambient familiar és estructurat i afavorix el seu desenvolupament			
La família col·labora amb el/la tutor/a i amb l'escola en general			
Els pares es preocupen pel treball escolar. Supervisen i l'ajuden en l'estudi			

Claus de valoració: 1-Sempre 2-A vegades 3-Mai.

E NIVELL DE COMPETÈNCIA CURRICULAR

Àrea	Ei 3	Ei 4	EiI5	1er	2n	3er	4rt	5é	6é
Coneixement medi natural i social									
Castellà: llengua i literatura									
Valencià: llengua i literatura									
Matemàtiques									

F ADAPTACIÓ CURRICULAR

Àrea	Tipus	SUPORT PEDAGÒGIC PEDAGOGIA TERAPÈUTICA					
		Indiv	Temps setmanal	Grup	Temps setmanal	Dins aula	Fora aula
Coneixement del medi	Sig NS						
Castellà: llengua i literatura	Sig NS						
Valencià: llengua i literat.	Sig NS						
Matemàtiques	Sig NS						
	Sig NS						

G PROFESSIONALS QUE INTERVENEN INDIVIDUALMENT AMB L'ALUMNE/A

Tutor/a	Mestre/a suport	Mestre/a compensatòria	Pedagogia Terapèutica	Audició i Llenguatge
---------	-----------------	------------------------	-----------------------	----------------------

H OBSERVACIONS I SUGGERIMENTS AL CANVI D'ETAPA

--

Canals a _____ d _____ de 20__

Signat
Tutor/a

Orientador/a

Gabinet Psicopedagògic Municipal

PLA DE TRANSICIÓ

- ☐ CEIP JOSÉ MOLLÀ
☐ CEIP VICENT RIUS

Fitxa 2_Síntesi progressió curricular

FITXA SÍNTESI DE LA PROGRESIÓ CURRICULAR

MATERIA: _____

CURS ACADÈMIC: _____

TUTOR/A CEIP: _____

CAP DE DEPARTAMENT: _____

Continguts treballats al final d'etapa Educació Primària

Continguts a programar a l'inici d'etapa Educació Secundària

--	--

Fitxa 3_ N.E.E. PLANTILLA

IES SIVERA FONT (CANALS)

RELACIÓ D'ALUMNES DE NECESSITATS EDUCATIVES

CURS:

	Alumne/a	Data naixem	Rep Curs	Informe Psicopedag / Dictamen	NECESSITATS EDUCATIVES			Caràcter Temporal Permanent	NAC	A.C.I.		RECOLÇ (HOR/SETM)		Servei Socials	Col.lab Familiar
					Retard Escolar / Conductuals	Compens	Especial			SIG	NO SIG	P.T. LOG	ORD		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
21															
22															

Tipologia alumnat de compensatòria:

Incorporació tardana

Immigrant amb retard en escolarització o desconeixement de les llengües oficials. Minories ètniques o culturals amb desventatge

Escolarització irregular

Residències en zones desfavorides

Dependència d'institucions de protecció social de menor

Internament en hospitals de llarga duració

Inadaptació al medi escolar i a l'entorn educatiu

Fitxa 4_Graella informativa alumnat de 6é

Graella informativa

Curs:

	Nom i cognoms	Data naix.	Curs repetit (2n/4t/6é)	Motivació	Aprenentatges bàsics	Hàbits de treball	Implicació de la família	Situació familiar	Respete als companys	Respete als professors	A.C.I.	PT	Reforç (T/I)	Logopèdia	Absentismo	Domina la llengua?	Discapacitat (F/P/S)	Malalties (Especificar)		
1		12/05/90																		
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				
7																				
8																				
9																				
10																				
11																				
12																				
13																				
14																				
15																				
16																				
17																				
18																				
19																				
20																				
21																				

Reforç: T: Necessita reforç en totes les assignatures; I: Necessita reforç les assignatures instrumentals; Discapacitats: F: Física; P: Psíquica; S: Sensorial

Malalties: _____

ANNEX F. –Quadre resum d'actuacions.

PLA DE TRANSICIÓ DE PRIMÀRIA A SECUNDÀRIA IES SIVERA FONT – COL·LEGIS ADSCRITS (José Mollà i Vicent Rius)

FEBRER			
QUÈ FEM?	QUI PARTICIPA?	QUÈ TRACTEM?	MATERIAL
LLOC: CEIPS	DIA:	HORA:	
1) Mediació de conflictes en primària. 2) Reunió formativa i/o anàlisi de casos. A concretar segons la necessitat de cada CEIP	a) SEMISF IES b) Coordinador de mediació a primària. (Si s'estableix) Responsable: Coordinador ESO	Resolució de conflictes. Convergència de la gestió de la convivència	DOSSIER MEDIACIÓ (FER)
ABRIL			
QUÈ FEM?	QUI PARTICIPA?	QUÈ TRACTEM?	MATERIAL
LLOC: CEIPS	DIA:	HORA:	
1) 1a REUNIÓ XERRADA FORMATIVA AMB LES FAMÍLIES Alumnat de 6é de Primària	a) Equips directius b) Orientadors. Responsable: Cap estudis IES	Aspectes organitzatius IES, RRI, Drets i deures famílies i alumnes, convivència. Compromís i col·laboració.	Guia ESO Pares Adolescència I.
LLOC: CEIPS	DIA:	HORA:	
2) Reunió per a la previsió d'alumnat NESE	a) PT's b) Orientadors Responsable: ORIENTADOR IES	Anàlisi de l'alumnat amb NEE i suport educatiu i mesures d'atenció a la diversitat.	Inici d'elaboració FITXA 1 / FITXA 3
JUNY			
QUÈ FEM?	QUI PARTICIPA?	QUÈ TRACTEM?	MATERIAL
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
1) Visita dels alumnes de 6é al centre de secundària. Xerrada informativa als alumnes amb la participació d'alumnes de 1r d'ESO.	a) Dep. Orientació b) Equip directiu IES Responsable: ORIENTADOR IES	Programa Un dia a l'IES (UDAI)	Activitats del programa UDAI.
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
2) Reunió formativa a les famílies dels alumnes de 6é (2a reunió amb les famílies)	a) Dep. orientació b) Equip directiu IES c) Orientadors GPM Responsable: ORIENTADOR IES	1. Informació a les famílies sobre la secundària i el centre. 2. Procés de matriculació.	Díptic informatiu Adolescència II.
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
3) Reunió per tractar la progressió curricular.	a) Caps departament instrumentals. b) Tutors de 6é c) Tutors de 1r ESO Responsable: Coordinador ESO	1. Anàlisi de la progressió i continuïtat curricular. 2. Línies Convergència metodològica.	FITXA 2 Síntesi de la progressió curricular.
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
4) Reunió per tractar la progressió curricular en les programacions didàctiques.	a) Caps departament instrumentals. b) Tutor de 1r ESO Responsable: Coordinador ESO	Anàlisi de la progressió i continuïtat curricular en les programacions	Preparació de programacions curs pròxim.
LLOC: CEIPS	DIA:	HORA:	
5) Reunió per analitzar l'alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu.	a) Tutors de 6é b) PT's c) Orientadors. Responsable: ORIENTADOR IES	1. Transferiment d'informació de l'alumnat NESE. 2. Anàlisi de casos particulars. 3. -Anàlisi grups 6é.	FITXA 1 FITXA 4

JUNY/JULIOL			
QUÈ FEM?	QUI PARTICIPA?	QUÈ TRACTEM?	MATERIAL
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
1) Reunió per analitzar les dades dels CEIPS per a la confessió dels grups de 1r d'ESO.	a) Orientador. b) PT c) Caps departament. d) Coordinador ESO. e) Cap d'estudis. Responsable: Cap d'estudis	Anàlisi de les dades i organització de les mesures d'atenció a la diversitat per a l'alumnat del proper curs.	FITXA 1 FITXA 2 FITXA 4
SETEMBRE			
QUÈ FEM?	QUI PARTICIPA?	QUÈ TRACTEM?	MATERIAL
LLOC: CEIP	DIA:	HORA:	
1) Reunió SEMISF	a) Professors. b) Alumnes mediació. Responsable: Coordinador ESO.	Formació específica d'alumnes i professorat de primària	El propi del SEMISF
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
2) Reunió sobre la continuïtat curricular en secundària.	a) Caps departaments instrumentals. b) Cap d'estudis. Responsable: Cap d'estudis IES	Continguts treballats a primària i concreció de la programació didàctica	FITXA 2
LLOC: CEIP	DIA:	HORA:	
3) Reunió dels tutors de 1r ESO (actuals) amb els tutors de 6è (curs anterior) i coordinador ESO.	a) TUTORS DE 1ESO b) TUTORS 6è Responsable: Coordinador ESO.	1. Peculiaritats de la convergència metodològica 2. Informació alumnat nou	INFORMACIÓ FITXA 4
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
4) Reunió tutors de 1r ESO amb l'orientador IES.	a) TUTORS DE 1ESO. b) Orientador IES Responsable: Orientador IES	Programació PAT: -Programació de desenvolupament competencial i -Pla d'acollida	Material propi del PAT (Graella 1r Trimestre)
OCTUBRE			
QUÈ FEM?	QUI PARTICIPA?	QUÈ TRACTEM?	MATERIAL
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
1) Reunió formativa amb les famílies (3a reunió amb les famílies).	a) Tutors de 1r ESO. b) Orientador IES. Responsable: Orientador IES	1. Aspectes propis del grup. 2. Anàlisi resultats avaluació inicial. 3. Tècniques d'estudi. 4. Ajuda a l'estudi des de casa.	Documents PAT de 1r ESO
NOVEMBRE			
QUÈ FEM?	QUI PARTICIPA?	QUÈ TRACTEM?	MATERIAL
LLOC: IES SIVERA FONT	DIA:	HORA:	
1) Avaluació i memòria. Propostes de millora.	a) Equips directius. b) Orientadors GPM c) Orientador IES Responsable: Cap d'estudis IES	Anàlisi del Pla de Transició.	Enquesta de valoració.

ANNEX G.- Enquesta d'avaluació

- En esta enquesta ens interessa conèixer la teua opinió sobre alguns aspectes referits al Pla de transició. Per al dit fi sol·licitem la teua inestimable col·laboració.
- Les dades obtingudes en este qüestionari són **estrictament confidencials**. El seu ús està restringit i limitat als fins previstos en el mateix.

MOLTES GRÀCIES PER LA TEUA COL·LABORACIÓ!

Assenyalen en una creu la casella que corresponga:

Sóc ...

Tutor/a de Primària	☐	Tutor/a de Secundària	☐	Orientador/a	☐	PT	☐
Cap de departament	☐	Coord. Secundària	☐	Cap d'estudis	☐	Director	☐

Assenyalen amb una creu, segons la gradació indicada, la casella corresponent.

Quin és el teu grau de satisfacció respecte ...

	(1) NO SAP	(2) Gens	(3) Poc	(4) Prou	(5) Molt	1	2	3	4	5
1. Importància i necessitat d'establir mesures que faciliten l'adaptació dels alumnes en l'IES.						☐	☐	☐	☐	☐
2. Implicació de l'equip de transició en el disseny del Pla de transició.						☐	☐	☐	☐	☐
3. Periodicitat de les reunions.						☐	☐	☐	☐	☐
4. Implicació del professorat del teu Centre en el Pla de Transició.						☐	☐	☐	☐	☐

Dins dels continguts i mesures del Pla, quin és el teu grau de satisfacció respecte...

IDENTIFICACIÓ DE NECESSITATS

A.- PROGRESSIÓ CURRICULAR. ANÀLISI DE LA CONTINUÏTAT CURRICULAR

5. Reunions entre tutors de 6é de Primària – tutors de 1r ESO.	☐	☐	☐	☐	☐
6. Fitxa 2: Síntesi progressió curricular.	☐	☐	☐	☐	☐

B.- DESENVOLUPAMENT DE L'ACCIÓ TUTORIAL I DE L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

7. PAT. Activitats de tutoria 1r ESO a l'inici de curs (1r trimestre)	☐	☐	☐	☐	☐
8. Programa "UN DIA A L'IES" (Jornada de portes obertes i 2a reunió amb les famílies)	☐	☐	☐	☐	☐

C.- CONVERGÈNCIA DE LA GESTIÓ DE LA CONVIVÈNCIA I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

9. Servei de Mediació a Primària (SEMISF)	☐	☐	☐	☐	☐
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

CONVERGÈNCIA METODOLÒGICA

10. Reunions entre tutors/res de 6é de Primària – tutors/res de 1r ESO.	☐	☐	☐	☐	☐
---	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

MECANISMES DE COL·LABORACIÓ AMB LES FAMÍLIES

11. Reunió amb les famílies en els CEIPs (Director, cap d'Estudis i Orientador IES)	☐	☐	☐	☐	☐
12. Reunió de formació amb les famílies (3a reunió dels tutors 1r ESO activitats dins del PAT)	☐	☐	☐	☐	☐

MECANISMES DE COORDINACIÓ AMB ELS ALUMNES AMB NECESSITATS ESPÈCÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU (NESE)

13. Reunions Orientadors, PTs i tutors.	☐	☐	☐	☐	☐
14. Fitxa 1: Necessitats Suport Educatiu individual.	☐	☐	☐	☐	☐
15. Fitxa 3: N.E.E. PLANTILLA.	☐	☐	☐	☐	☐
16. Fitxa 4: Graella informativa alumnat de 6é.	☐	☐	☐	☐	☐

MECANISMES DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

17. Reunió de l'equip de Transició per avaluar el Pla i cronograma d'actuacions.	☐	☐	☐	☐	☐
18. Enquesta d'avaluació del Pla de Transició.	☐	☐	☐	☐	☐